

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Migalatieva Tatiana,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Solovei Ana succedată în drepturi de Migalatieva Tatiana împotriva Elenei Solovei, intervenient accesoriu notarul Mihailic Olga cu privire la partajul averii succesoriale și la cererea reconvențională depusă de Solovei Elena împotriva Tatiane Migalatieva succesorul în drepturile ale Anei Solovei cu privire la partajul averii succesoriale,

împotriva încheierii din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, contestată în partea prin care a fost restituit apelul declarat de Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin împotriva hotărârii din 10 aprilie 2024 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel

*(Dosarul nr. 2r-527/24
NR. PIGD 2-19080163-01-2r-30122024)*

Soluția instanței de apel cu privire la restituirea apelului în temeiul art.369 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă este întemeiată. Apelanta nu a îndeplinit în termenul stabilit indicațiile instanței de apel. Motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, în sensul prevăzut de legislația procesual-civilă, sunt elemente strict obligatorii pe care trebuie să le conțină cererea de apel.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: A. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: R. Pulbere, A. Cașcaval, D. Dulghieru)

26 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de Migalatieva Tatiana, Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 noiembrie 2018, Solovei Ana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Solovei, solicitând partajarea averii succesoriale rămase după decesul lui xxxxx, anul decesului xxxxx, cu atribuirea reclamantei în calitate de moștenitor legal următoarele bunuri: încăperea izolată – garajul cu nr. cadastral xxxxx, situat în xxxxx, valoarea estimativă 61072 de lei; și lotul pomicol cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de xxxxx ha, *ÎP* „xxxxx”, situat în xxxxx, valoarea estimativă de 74283 de lei, în total bunuri în valoare de 135354 de lei. Restul averii succesoriale să fie lăsată în proprietatea pârâtei, precum și compensarea din contul pârâtei în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

2. La 24 mai 2019, Solovei Elena a depus cerere reconvențională împotriva Anei Solovei, solicitând partajarea patrimoniului succesoral rămas după decesul lui xxxxx, cu atribuirea în folosul pârâtei Ana Solovei a lotului pomicol cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de xxxxx ha, *ÎP* „xxxxx”, situat în xxxxx, cu achitarea unei sulte în mărime de 1950 de lei din contul ultimei și atribuirea în folosul reclamantei a următoarelor bunuri: apartamentul nr. xxx, amplasat în xxxxx, nr. cadastral xxxxx, suprafața de xxxxx m.p.; autoturismul de model „xxxxx”, cu nr. de înmatriculare xxxxx, anul fabricației xxxxx, șasiu/caroserie xxxxx și garajul (încăperea) nr. xxxxx cu nr. cadastral xxxxx, situat în xxxxx, cu suprafața de xxxxx m.p., cu încasarea din contul Anei Solovei în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 de lei și a altor cheltuieli judiciare suportate în cadrul procesului dat de judecată (f.d.47-48, vol.I).

3. Prin încheierea din 22 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost acceptată spre examinare acțiunea reconvențională depusă de Solovei Elena (f.d.217-219, vol.I).

4. La 12 august 2020, Migalatieva Tatiana a depus cerere în instanța de judecată, prin care a solicitat înlocuirea părții reclamante Solovei Ana cu dânsa ca fiind succesorul în drepturi ai ultimei în baza certificatului de calitate de moștenitor nr. xxxxx din 04 iunie 2020 (f.d.44-48, vol.II).

5. Prin încheierea din 06 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în temeiul art.70 din Codul de procedură civilă, a fost

înlocuită în proces reclamanta Solovei Ana cu succesorul său în drepturi Migalatieva Tatiana (f.d.73-76, vol.II).

6. Prin încheierea protocolară din 28 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu notarul Mihailic Olga (f.d.182-183, vol.II).

7. Prin hotărârea din 10 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a respins acțiunea inițială depusă de Solovei Ana succedată în drepturi de Migalatieva Tatiana și s-a respins acțiunea reconvențională depusă de Solovei Elena (f.d.236, vol.II; f.d.5-14, vol.III).

8. La 24 aprilie 2024, Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărârii din 10 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii sale. Totodată, apelanta a menționat că temeiurile apelului le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală (f.d.1-2, vol.III).

9. La 07 mai 2024, prin intermediul poștei electronice, Solovei Elena, reprezentată de avocatul stagiar Costin Sergiu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea parțială a hotărârii din 10 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii reconvenționale. Totodată, apelanta a indicat că motivele și cerințele apelului le va indica ulterior în cererea de apel motivată (f.d.3-4, vol.III).

10. La 05 iulie 2024, Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin a depus cerere de apel, denumită „motivată”, manifestând la general dezacordul cu soluția primei instanțe. Suplimentar Migalatieva Tatiana, reprezentată de Ciachir Constantin a solicitat scutirea de la plata taxei de stat (f.d.33-35, vol.III).

11. Prin încheierea din 15 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea înaintată de Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin și Solovei Elena, reprezentată de avocatul stagiar Costin Sergiu. S-a acordat apelantelor termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii respective pentru prezentarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, pe suport de hârtie, în atâtea copii câți participanți la proces sunt și pentru instanța de apel, și originalul dovezii de plată a taxei de stat pentru Tatiana Migalatieva în mărime de 3451, 55 de lei și dovada de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei, iar pentru Solovei Elena să prezinte dovada de plată a taxei de stat în mărime de 10863 de lei și

a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei. S-a explicat apelantelor că în cazul în care nu vor lichida în termenul stabilit în încheierea dată a neajunsurile cererilor de apel, acestea nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate documentele vor fi restituite fără examinare (f.d.23-28, vol.III).

12. La 23 octombrie 2024, prin intermediul poștei electronice, Solovei Elena, reprezentată de avocatul stagiar Costin Sergiu a prezentat apelul motivat, fără anexarea dovezii de plata a taxei de stat și a taxei de timbru (f.d.38-41, vol.III).

13. La 23 octombrie 2024, Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin a depus cerere, la care a anexat copia cererii de apel din 05 iulie 2024, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 3451,55 de lei și a taxei de timbru în sumă de 200 de lei (f.d.42-45, vol.III).

14. *Prin încheierea din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău* au fost restituite cererile de apel declarate de Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin și Solovei Elena, reprezentată de avocatul stagiar Costin Sergiu din motiv că apelantele nu au îndeplinit în termenul stabilit indicațiile instanței de apel expuse în încheierea din 15 iulie 2024 (f.d.46-50, vol.III).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS ȘI SOLICITĂRILE RECURENTULUI

15. La 09 decembrie 2024, Migalatieva Tatiana a declarat recurs împotriva încheierii din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate în partea restituirii apelului său.

16. În susținerea recursului, Migalatieva Tatiana a invocat că încheierea din 15 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, (prin care s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat și stabilirea termenului de lichidare a neajunsurilor apelului), a fost expediată la adresa electronică a Baroului de avocați „Centru” unde activează reprezentantul său împuternicit avocatul Ciachir Constantin, care nu a solicitat prin cerere scrisă acest fapt, dar nu la a cea personală al acestuia. Pe lângă acestea, nici dânsa nu a recepționat personal copia încheierii din 15 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, semnătura din avizul poștal de recepție nu-i aparține, fapt ce poate fi comparată cu cea din buletinul de identitate. Abia la 24 octombrie 2024 a luat cunoștință cu încheierea din 15 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, comunicând despre acest fapt verbal asistentului judiciar.

17. La 30 decembrie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Elenei Solovei și notarului Mihailic Olga copia recursului declarat de

Migalatieva Tatiana, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor, cu toate acestea părțile nu și-au valorificat acest drept procesual și nu au prezentat referințe în termenul acordat de instanței de recurs (f.d.65, vol.III).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

18. În conformitate cu art.424 alin.(2) din Codul de procedură civilă:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

19. În conformitate cu art.425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

20. Conform art.426 alin.(3) din Codul de procedură civilă:

„ (3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

21. Potrivit art.427 lit.a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

22. În conformitate cu art.364 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

23. Conform art.365 alin.(1) lit.d) și alin.(4) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cererea de apel se indică: d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

(4) La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat, dacă apelul se impune cu taxă, și/sau a taxei de timbru.”

24. Potrivit art.368 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbr, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.”

25. Conform art.369 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).”

26. În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate

de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

27. Reieșind din prevederile art.111 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

28. În conformitate cu art.113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

29. Conform art.100 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

30. Potrivit art.102 alin.(6) din Codul de procedură civilă:

„(6) Citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.”

31. Din prevederile art.105 alin.(1) din Codul de procedură civilă rezultă că:

„(1) Citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.”

32. Conform art.105 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă:

„(1¹) Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. La solicitarea persoanelor fizice, citația sau înștiințarea poate fi transmisă acestora prin mijloace de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte sau prin poștă electronică în cadrul Programului integrat de gestionare a dosarelor.”

33. Potrivit art.105 alin.(5) din Codul de procedură civilă:

„(5) Dacă părțile și alți participanți la proces sunt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturând orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.”

34. În conformitate cu art.115 din Codul de procedură civilă:

„La cererea participanților la proces interesații, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată.”

35. Conform art.75 alin.(1) și (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) În proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

36. În conformitate cu art.56 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sunt în drept să ia cunoștință de materialele dosarului, să facă extrase și copii de pe ele, să solicite recuzări, să prezinte probe și să participe la cercetarea lor, să pună întrebări altor participanți la proces, martorilor, experților și specialiștilor, să formuleze cereri, să reclame probe, să dea instanței explicații orale și scrise, să expună argumente și considerente asupra problemelor care apar în dezbaterile judiciare, să înainteze obiecții împotriva demersurilor, argumentelor și considerentelor celorlalți participanți, să atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă.

(3) Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.”

37. Conform art.61 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

38. În conformitate cu art.10 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

MOTIVAREA INSTANȚEI DE RECURS

39. Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea contestată la 14 noiembrie 2024.

40. Din actele cauzei rezultă că copia încheierii a instanței de apel a fost expediată la 02 decembrie 2024 în adresa recurentei Tatiana Migalatieva și reprezentantului acesteia, avocatul Ciachir Constantin, fapt ce rezultă din scrisoarea nr.674 anexată la dosar, însă nu se atestă date când a fost recepționată de către aceștia (f.d.51, vol.III).

41. Totodată, în cererea de recurs, recurenta Migalatieva Tatiana a indicat că copia încheierii din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a recepționat-o la 05 decembrie 2024 (f.d.36, vol.III).

42. Astfel, recursul declarat la 09 decembrie 2024 de către Migalatieva Tatiana se consideră depus în interiorul termenului legal prevăzut la art.425 CPC.

43. Cu referire la caz, Completul de judecată reține că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o

modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice.

45. Exercițarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor sau de către instanța judecătorească, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

46. După modul de stabilire a termenelor, deosebim două tipuri de termene procesuale, având în vedere dispozițiile art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă și anume: *termene legale* care sunt prestabilite de către legislator și *termene judiciare* sunt termenele stabilite de instanța de judecată (judecător), la discreția sa, având în vedere circumstanțele cauzei. Echilibrul și caracterul rezonabil al termenelor judiciare reprezintă dezideratele unui proces echitabil care, pe de o parte, trebuie să fie suficient de mari pentru a permite realizarea efectivă a actelor procesuale și, în același timp, suficient de mici, pentru a nu permite tergiversarea examinării cauzei.

47. Completul de judecată remarcă că, pornind de la caracterul obligatoriu al actelor judecătorești de dispoziție, justițiabilul trebuie să-și ajusteze conduita la indicațiile reflectate în actul de dispoziție judecătorească emis, dacă prin acesta destinatarului i-a fost fixat un termen-limită (termen de primare) pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat pentru cererea de chemare în judecată sau cererea de apel motivat, astfel încât acesta urmează să se conformeze cerințelor în discuție până la data și ora stabilită, să prezinte actele enunțate, iar la utilizarea mijloacelor de comunicare (poșta electronică, oficiul poștal), să se asigure că ele vor ajunge la destinatar (la instanța de judecată) cel târziu la momentul stabilit în prealabil de către instanță și nicidecum până la ora 24:00 a ultimei zile a termenului. O altă abordare decât aceasta va echivala cu o încălcare a termenului de procedură, fixat de instanță.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că prin încheierea din 14 noiembrie 2024, în temeiul art.369 alin.(1) lit.a) CPC, Curtea de Apel Chișinău a restituit cererile de apel declarate de Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin și Solovei Elena, reprezentată de avocatul stagiar Costin Sergiu din motiv că apelantele nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel expuse în încheierea din 15 iulie 2024 (f.d.46-50, vol.III).

49. Având în vedere că încheierea respectivă a fost contestată doar de Migalatieva Taliana, în partea în care a fost vizată dânsa, instanța de recurs se va expune în privința legalității încheierii din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, doar în partea contestată de Migalatieva Tatiana.

50. Recapitulând cele enunțate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la 10 aprilie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a respins acțiunea inițială depusă de Solovei Ana succedată în

drepturi de Migalatieva Tatiana și acțiunea reconvențională depusă de Solovei Elena.

51. La 24 aprilie 2024, Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărârii din 10 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii sale. Totodată, apelanta a menționat că temeiurile apelului le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală (f.d.1-2, vol.III).

52. La 05 iulie 2024, Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin a depus cerere de apel, denumită „motivată”, manifestând la general dezacordul cu soluția primei instanțe. Suplimentar Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin a solicitat scutirea de la plata taxei de stat (f.d.33-35, vol.III).

53. Prin încheierea din 15 iulie 2024, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea înaintată de Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel declarată de Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin, acordând apelantei termen de *7 zile din momentul recepționării încheierii respective* pentru prezentarea motivelor de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, pe suport de hârtie, în atâtea copii câți participanți la proces sunt și pentru instanța de apel, precum și originalul dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 3451, 55 de lei și a taxei de timbru în mărime de 200 de lei. Instanța de apel a explicat apelantei că în cazul în care nu va lichida în termenul stabilit neajunsurile cererii de apel, aceasta nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele va fi restituită fără examinare (f.d.23-28, vol.III).

54. Se reține că la 16 octombrie 2024, Curtea de Apel Chișinău a expedit copia încheierii din 15 iulie 2024, la poșta electronică a reprezentantului apelantei Migalatieva Tatiana, avocatul Ciachir Constantin indicată de către acesta în cererea de apel și care se regăsește inclusiv și în mandatul avocațial seria MA nr.1048527 din 02 noiembrie 2020: xxxxx (f.d.66, vol.II, f.d. 1, 30, vol.III).

55. Totodată, potrivit avizului poștal nr.DS8020234818AS, la 28 octombrie 2024, Migalatieva Tatiana a recepționat la adresa sa de domiciliu (xxxxx) copia încheierii din 15 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f.d.31, vol.III).

56. La 23 octombrie 2024, Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin a depus cerere, la care a anexat copia cererii de apel prezentate anterior la 05 iulie 2024, precum și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 3451,55 de lei și a taxei de timbru în sumă de 200 de lei, în original (f.d.42-45, vol.III).

57. Drept consecință, prin încheierea din 14 noiembrie 2024, în temeiul art.369 alin.(1) lit.a) CPC, Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel declarată de Migalatieva Tatiana, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termenul stabilit indicațiile instanței de apel expuse în încheierea din 15 iulie 2024, și anume nu a prezentat apelul motivat (f.d.46-50, vol.III).

58. Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de Migalatieva Tatiana, or, în interiorul termenului acordat de Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 15 iulie 2024, apelanta Migalatieva Tatiana nu a prezentat instanței de apel motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, drept consecință a survenit aplicarea sancțiunii procesuale prevăzută la art.369 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă.

59. Faptul că la 05 iulie 2024, Migalatieva Tatiana a depus cerere de apel denumită ca fiind „motivată”, totuși din conținutul acesteia nu se desprind elementele strict-obligatorii prevăzute la art.365 din Codul de procedură civilă, în special cum ar fi motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, manifestând la general dezacordul neîntemeiat cu soluția primei instanțe. Or, textul din cererea respectivă de apel și anume: *„Considerăm hotărârea neîntemeiată pe lege pasibilă casării în partea respingerii cererii noastre de chemare în judecată. Instanța fără careva temei legal, de fapt s-a eschivat de la rezolvarea litigiului dat și a pronunțat o hotărâre neîntemeiată pe lege, respingând acțiunea. În lipsa unui acord între moștenitori în partajul averii succesoriale, litigiul se examinează în instanța de judecată, primind certificatul de calitate de moștenitor corespunzător de la notar, ceea am și făcut, fiind îndrumați de notar să ne adresă în instanța de judecată, notarii așa și nu au fost audiați în instanța de judecată timp de 6 ani la rând. Menționăm că litigiul dat s-a aflat în instituția de judecată din 2018 și nu s-a făcut dreptate”*, nu poate fi apreciat că ar conține o motivare de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, ce ar fi determinat Curtea de Apel Chișinău să intenteze procedura de apel și să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe contestate prin prisma motivelor invocate în cererea de apel.

60. Nu pot fi reținute argumentele recurente precum că încheierea din 15 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, (prin care s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat și stabilirea termenului de lichidare a neajunsurilor apelului), a fost expediată la adresa electronică a Baroului de avocați „Centru” unde activează reprezentantul său împuternicit avocatul Ciachir Constantin, care nu a solicitat prin cerere scrisă acest fapt, dar nu la a cea personală al acestuia, precum și nici dânsa nu a recepționat personal copia încheierii din 15 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, semnătura din avizul poștal de recepție nu-i aparține, fapt ce poate fi comparată cu cea din

buletinul de identitate și abia la 24 octombrie 2024 a luat cunoștință cu încheierea din 15 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, comunicând despre acest fapt verbal asistentului judiciar, deoarece sunt declarative și vin în contradicție cu materialele dosarului.

61. Aici, Completul de judecată reține că reieșind din prevederile art.75 alin.(4) CPC, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

62. La caz, apelanta Migalatieva Tatiana, fiind reprezentată în procesul dat de judecată de către avocatul Ciachir Constantin, ultimul în cererea de apel a indicat una din adresele sale de contact cum ar fi poșta electronică: (xxxxx), care se regăsește inclusiv și în mandatul avocațial anexat la actele cauzei (f.d.1, vol.III; f.d. 66, vol.II).

63. Prin urmare, odată ce reprezentantul apelantei personal a indicat în cererea de apel și mandatul avocațial adresa electronică de contact vizată supra, după cum statuează prevederile art.100 alin.(1) și art.105 alin.(1¹) și (5) din Codul de procedură civilă, nu mai poate invoca necomunicarea de către instanța de apel a încheierii din 15 iulie 2024 și nici nu era necesară o cerere separată în acest sens.

64. Cu atât mai mult, instanța de apel din toate mijloacele de comunicare indicate în cererea de apel, precum și alte înscrisuri, a ales cel mai eficient, rapid, și sigur mijloc de comunicare, cum ar fi poșta electronică, indicată de reprezentantul apelantei în lucrările dosarului.

65. Mai mult ca atât, notificarea prin poșta electronică este echivalentă cu notificarea de substituție prin introducerea în cutia poștală.

66. Deși, Curtea de Apel Chișinău a comunicat actul de procedură (încheierea de a nu da curs cererii de apel din 15 iulie 2024), care urma să fie executat, la adresa electronică a reprezentantului împuternicit avocatul Ciachir Constantin, care potrivit legii se consideră recepționat de către părți, totuși actul judecătoresc enunțat pentru îndeplinirea indicațiilor de apel, a fost expediat inclusiv și cu aviz poștal recomandat și la adresa de domiciliu al apelantei Migalatieva Tatiana, indicată în cererea de apel și buletinul de identitate (xxxxx) (f.d.46, vol.II; f.d.1, vol.III).

67. În contextul dat, nu poate fi reținut argumentul recurentei precum că semnătura din avizul poștal de recepție nu-i aparține, întrucât vine în contradicție cu prevederile art.102 alin.(6), care cert statuează că înștiințările/actele de procedură se trimit la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

68. În contradictoriu celor invocate de recurentă, Completul de judecată remarcă că în cererea din 23 octombrie 2024, Tatiana Migalatieva confirmă faptul că încheierea din 15 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către ea și de către reprezentantul dânzei la 18 octombrie

2024, prin care a fost obligată să prezinte copiile cererii de apel, apelul motivat și bonurile de plată a taxei de stat și taxei de timbru (f.d.42, vol.III).

69. Cu toate că la cererea respectivă recurenta/apelantă a anexat doar dovada de plată a taxei de stat în mărime de 3451,55 de lei și a taxei de timbru în sumă de 200 de lei, totuși, însă, în termenul limită stabilit de instanța de apel, care a expirat la 23 octombrie 2024 (*calculat 7 zile de la data comunicării reprezentantului împuternicit a încheierii din 15 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, începând cu 17 octombrie 2024, a doua zi de la recepționarea actului judecătoresc*), nu a prezentat motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, drept consecință survenind aplicarea sancțiunilor procedurale de restituire a cererii de apel depuse de Tatiana Migalatieva, reprezentată de avocatul Ciachir Constantin. Or, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

70. Cele menționate supra denotă că argumentele invocate de Tatiana Migalatieva în cererea de recurs nu sunt plauzibile, în situația în care atât dânsa, cât și reprezentantul său împuternicit avocatul Ciachir Constantin nu au depus diligența necesară pentru prezentarea în interiorul termenului acordat de Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 15 iulie 2024, a motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, manifestând în acest sens un comportament pasiv și neglijent.

71. La acest, capitol sunt relevante prevederile art. art.56 alin.(3) și art.61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

72. Cu atât mai mult, hotărârea integrală (motivată) din 10 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost recepționată de Migalatieva Tatiana încă la data de 26 iunie 2024, fapt consemnat de către ultima pe scrisoarea nr.2-21623/2022 anexată la dosar (f.d.18, vol.III).

73. Prin urmare, recurenta Tatiana Migalatieva și reprezentantul său împuternicit, avocatul Ciachir Constantin au dispus de suficient timp până la emiterea de către Curtea de Apel Chișinău a încheierii din 14 noiembrie 2024, pentru prezentarea apelului motivat în sensul prevăzut de legislația procesual-civilă.

74. Chiar și până la data de 04 noiembrie 2024 (*termen limită de 7 zile calculat din momentul recepționării cu aviz recomandat (28 octombrie 2024) de către recurentă a încheierii din 15 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău*), Tatiana Migalatieva nu a prezentat apelul motivat.

75. În cazul în care recurenta/apelantă ar fi avut nevoie de un termen suplimentar pentru îndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel, aceasta era în drept să solicite prin prisma art.115 CPC, prelungirea termenului de procedură, drept procesual pe care Tatiana Migalatieva și avocatul acesteia Ciachir Constantin, nu l-au valorificat.

76. Urmare a evenimentelor enunțate, rezultă că Tatiana Migalatieva și reprezentantul împuternicit a dânzei nu au prezentat probe incontestabile ce ar indica aflarea lor într-o veritabilă imposibilitate de a efectua actul de procedură în termenul stabilit de instanța de apel. Or, în cazul în care instanța de judecată a stabilit un termen în care trebuie efectuate anumite acțiuni procesuale, partea care trebuie să le execute are obligația pozitivă de a îndeplini aceste acțiuni în termenul indicat în actul de dispoziție judecătorească. O altă abordare va echivala cu o încălcare a termenului de procedură, fixat de instanță.

77. Față de cele ce preced, este indubitabil că motivele recursului sunt neîntemeiate, astfel că, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

78. În conformitate cu art.427 lit.a) și art.428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Migalatieva Tatiana.

Menține încheierea din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Solovei Ana succedată în drepturi de Migalatieva Tatiana împotriva Elenei Solovei, intervenient accesoriu notarul Mihailic Olga cu privire la partajul averii succesoriale și la cererea reconvențională depusă de Solovei Elena împotriva Tatiane Migalatieva succesorul în drepturile ale Anei Solovei cu privire la partajul averii succesoriale.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni